

UČEBNÉ OSNOVY

**Predmet: GEOGRAFIA
8. - 9. ročník (ISCED 2)**

Charakteristika predmetu:

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie jedinečnosti planéty Zem. Od toho sa odvíja obsah predmetu. Žiaci pochopia význam poznania zákonitostí Zeme. Uvedomia si, že dokonalé pochopenie princípov existencie Zeme im pomôže ju využívať a chrániť. Kompetencie, ktoré žiaci prehľbujú štúdiom geografie im umožňujú spoznávať krajinu, zákonitosti jej usporiadania, možnosti optimálneho využitia a ochrany krajiny človekom.

Obsah geografie sa sústreduje aj na väzby prírody a ľudskej spoločnosti. Vzhľadom na nárast problémov vyplývajúcich z aktivít človeka a ich dopadu na prírodné prostredie i na spoločnosť, žiaci získajú aj skúsenosť ako reagovať na zmeny v priestore, pochopiť ich a v budúcnosti riešiť. Regionálna geografia v základnej škole tvorí základ vyučovania geografie. Je to pre žiakov priateľný spôsob ako získať veľa zaujímavých informácií o prostredí, ktoré ich zaujíma a pritom sa naučiť potrebné informácie. Regionálna geografia nie je len opis javov v jednotlivých regiónoch, ale prostredníctvom konkrétnych javov žiaci získajú informácie, naučia sa ich porovnávať, triediť, vyhľadávať vzťahy a vysvetľovať ich.

Obsah učiva v ročníkoch 7. - 9. sa opiera o spoznávanie jednotlivých regiónov Zeme systémom od najvzdialenejších oblastí po najbližšie. V úvode každého ročníka sú vstupné praktické témy, ktoré napomáhajú porozumieť vybranej problematike. Každý z regiónov je rozdelený na tri vzájomne previazané organické súčasti:

- a) Základné informácie o regióne v kontexte planéty Zem
- b) Objavovanie prírodných a človekom vytvorených osobitostí regiónu a ich porovnanie so Slovenskom (miestnou krajinou)
- c) Environmentálne súvislosti spestrené zaujímavosťami o regióne.

Odporúčania POP sú rozpracované v tematických plánoch predmetu. Z prierezových tém sú integrované nasledovné: Environmentálna výchova, Multikultúrna výchova, Regionálna výchova, Mediálna výchova, Výchova k zdravému životnému štýlu, Finančná gramotnosť a Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, ktoré sú rozpracovaneé v tematických plánoch predmetu v jednotlivých ročníkoch. Realizácia vyučovania prebieha jednak v kmeňových triedach, jednak v počítačovej učebni, v špecifických prípadoch sa výučba uskutočňuje mimo priestorov školy – exkurzie, vychádzky.

Počet hodín v ŠVP a ŠkVP:

Ročník	8.	9.
Počet hodín v ŠVP	1	1
Počet hodín v ŠkVP	1	-
Spolu	2	1

Ciele predmetu:

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Ide o súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať, a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny.

Základné otázky geografie sú: Čím je to zaujímavé? Kde to je? Ako to vyzerá? Ako to vzniklo? Ako tam žijú ľudia?

Žiaci:

- vyhľadajú, porovnajú, posúdia pravdivosť a zhodnotia dostupné informácie o krajinе z rôznych informačných zdrojov,
- prezentujú informácie o krajinе v rôznych podobách (grafy, tabuľky, schémy, diagramy, fotografie, filmy a pod.),
- interpretujú mapy rôzneho druhu v digitálnej aj tlačenej podobe,
- zdôvodnia rôznorodosť prírodných podmienok na Zemi a ich vplyv na život človeka,
- zaujmú postoj k najväčnejším problémom ľudstva a ponúknu vhodné riešenia,
- pochopia zložitosť krajinu a silnú vzájomnú previazanosť jej prírodných a socioekonomickej zlomek

Ciele geografie v 8. ročníku:

- získať základné vedomosti o Európe, geografických charakteristikách svetadielu,
- rozvíjať si chut' učiť sa, rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať,
- hľadať vzájomné vzťahy a vysvetľovať ich, prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta,
- vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – plány miest, autoatlas, mapy na internete,
- riešiť modelové situácie vnímať jedinečnosť prírodných javov a výtvorov na Zemi a vysvetliť prírodné javy na základe vedomostí,
- rozumieť grafom, diagramom, hľadať riešenia na otázky
- hľadať informácie, svoje riešenia problémov interpretovať (riešiť projekt, prezentovať ho),
- oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť
- zhodnotiť rozmiestnenie obyvateľstva, podmienky pre život človeka v jednotlivých oblastiach,
- prejavovať záujem o kultúru spôsob života ľudí v rôznych častiach Európy,
- rozvíjať kompetencie vedúce k iniciatívnosti a tvorivej práci žiakov spracúvaním projektov s mapou a zaujímavými miestami Európy. Žiaci samostatne s pomocou literatúry a internetu spracúvajú informácie o krajinе.
- Poznať rôzne zákony prírody – morské prúdy a ich vplyv na podnebie, súvislosť medzi podnebnými a rastlinnými pásmami, vplyv prírodných podmienok na rozmiestnenie obyvateľstva, sídiel a zameranie hospodárskej činnosti
- podľa príkladov vysvetliť ako vzniká pohorie, kaňon, rieka, ľadovec, step, ...
- porovnať vybraný región s inými regionmi sveta
- uviesť príklady v jednotlivých regionoch, kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr vo vybraných regionoch Európy. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciam. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie.
- diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych,
- rozvíjať jednotlivé druhy funkčnej gramotnosti.

Ciele geografie v 9. ročníku:

- získať základné vedomosti o Slovensku, geografických charakteristikách tohto štátu,
- rozvíjať chut' učiť sa, rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať,
- hľadať vzájomné vzťahy a vysvetľovať ich, prejavovať záujem o spôsob života ľudí v jednotlivých regionoch,
- vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – plány miest, autoatlas, mapy na internete,
- riešiť modelové situácie vnímať jedinečnosť prírodných javov a výtvorov a vysvetliť prírodné javy na základe vedomostí,
- rozumieť grafom, diagramom, hľadať riešenia na otázky
- hľadať informácie, svoje riešenia problémov interpretovať (riešiť projekt, prezentovať ho),
- oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť
- zhodnotiť rozmiestnenie obyvateľstva, podmienky pre život človeka v jednotlivých oblastiach,

- prejavovať záujem o kultúru spôsob života ľudí v rôznych častiach Európy,
- rozvíjať kompetencie vedúce k iniciatívnosti a tvorivej práci žiakov spracúvaním projektov. Žiaci samostatne s pomocou literatúry a internetu spracúvajú informácie o krajinе.
- poznáť rôzne zákony prírody – súvislosť medzi podnebnými a rastlinnými pásmami, vplyv prírodných podmienok na rozmiestnenie obyvateľstva, sídiel a zameranie hospodárskej činnosti
- porovnať vybraný región s inými regionálnimi sveta
- uviesť príklady v jednotlivých regionoch, kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr vo vybraných regionoch. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciam. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie.
- diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych,
- rozvíjať jednotlivé druhy funkčnej gramotnosti.

Obsah predmetu:

Obsah predmetu v 8. ročníku: obsahom štúdia geografie je Planéta Zem a na nej Európa. Poznatky sú interpretované v teoretickej aj v praktickej rovine a sú poskytované motivačným spôsobom.

Obsahové témy:

- Orientácia na mape svetadielov, orientácia na mape sveta – tematické mapy, čítanie rôznych druhov máp, poznáť svetadiely, oceány.
- Pásmoveitosť na Zemi. Podnebné pásma, rastlinné pásma.
- Poloha Európy – fyzickogeografická, matematickogeografická.
- Prírodné pomery - podnebie, podnebné pásma na Zemi, Európa v podnebných pásmach, faktory ovplyvňujúce podnebie (morské prúdy, geografická šírka, prúdenie vetrov), geografická šírka, oceány –morské prúdy, vetry.
- Povrchové celky (Alpy, Karpaty, Ural,...), vodstvo, rastlinstvo a živočíšstvo (ohrozené druhy živočíssstva a rastlinstva), národné parky, rastlinné pásma (tundra, tajga, listnaté lesy, stepi, subtropické krajiny, výšková stupňovitosť rastlinstva), národné parky, životné prostredie.
- Obyvateľstvo v Európe, starý svet, pôvodné osídlenie a objavné cesty Európanov, národy, jazykové skupiny.
- Mestá a život v nich, kultúrna rôznorodosť, typy sídiel v Európe, problémy sídiel, multikultúrne mestá, Moskva, Paríž, Londýn, Madrid, Rím, ...
- Kultúra, umenie, veda, šport, zamestnanie obyvateľstva
- Spoločenské zvyky - spoločenský zvyk, tradícia.

- Hospodárske pomery v Európe
- Európska únia
- Európske naj...
- Štáty podľa oblastí – Stredná Európa, Západná Európa, Severná Európa, Južná Európa, Juhovýchodná Európa, Východná Európa (fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika vybraných štátov, poloha, hlavné mesto a úradný jazyk, charakteristika obyvateľstva, spôsob ich života, turisticky najzaujímavejšie miesta jednotlivých krajín, ekologické a hospodárske problémy jednotlivých štátov, členské štáty Európskej únie)

Obsah predmetu v 9. ročníku: obsahom štúdia geografie je Slovensko. Poznatky sú interpretované v teoretickej aj v praktickej rovine a sú poskytované motivačným spôsobom, či už formou prezentácií alebo využívaním IKT vo vyučovacom procese.

Obsahové témy:

- Poloha Slovenska
- Povrchové celky
- Premeny povrchu Slovenska
- Podnebie slovenska
- Vodstvo Slovenska
- Národné parky a pamiatky zaradené do záznamu UNESCO
- Obyvateľstvo a sídla Slovenska
- Aktivity človeka na Slovensku

Kľúčové kompetencie:

- Hľadať odpovede na otázky, zdôvodňovať, uvažovať, hodnotiť, pracovať s rôznymi zdrojmi.
- Schopnosť objavovať, vyhľadávať informácie, prezentovať a vysvetľovať a orientovať sa podľa nich v praxi.
- Získať základné poznatky o vlastnostiach Zeme, jej postavení v slnečnej sústave, pohyboch Zeme a dôsledkoch, ktoré z toho vyplývajú pre prírodu – nevyhnutný predpoklad pre zvládnutie informácií v ďalšom štúdiu.
- Vedieť čítať a interpretovať údaje z map, plánov a iných zdrojov.
- Vedieť rozprávať a diskutovať o cestách objaviteľov do rôznych častí Zeme.
- Orientovať sa na mape – automapa, digitálna mapa, turistická mapa, plán, GPS. Určiť geografickú polohu bodu na mape geografickými súradnicami. Orientovať sa na mape podľa súradníc. Určiť geografickú polohu bodu na mape geografickými súradnicami.

- Vedieť čítať fyzickogeografickú mapu a vyvodzovať z nej základné charakteristiky zobrazeného územia, rozumieť grafickej mierke mapy.
- Do obrázka, ktorý predstavuje zemeguľu, dokresliť zemskú os a vyznačiť určené poludníky a rovnobežky. Farebne vyznačiť nultý poludník a rovník.
- Informatívne vedieť o časových pásmach.
- Na základe príkladov z najrôznejších častí sveta vysvetľovať javy na základe vedomostí.
- Primerane veku porozumieť základným pojmom, ktoré sú nevyhnutným predpokladom na zvládnutie ďalších geografických poznatkov.
- Porozprávať podľa mapy a obrázkov o cestovaní vybraným pohorím.
- Porozprávať podľa mapy a obrázkov o cestovaní popri rieke od jej prameňa k ústiu.
- Porozprávať podľa mapy a obrázkov o cestovaní balónom od rovníka do polárnych krajín.
- Porozprávať o cestovaní mestom a vidiekom.
- Navrhnuť trasu výletu po zaujímavých miestach.
- Orientovať sa na mape podľa zemepisných súradníc.
- Na základe príkladov z najrôznejších častí sveta vysvetľovať javy na základe vedomostí.
- Modelovať, rozvíjať priestorovú orientáciu.
- Získavať údaje zo zdrojov, čítať odborný text, vedieť vyhľadávať, tridať a vyhodnocovať informácie.
- Všeobecné geografické charakteristiky aplikovať na konkrétnych regiónoch
- Porovnávať regióny.

Organizačné formy, metódy a postupy práce:

Vyučovanie geografie na základnej škole vychádza z tendencie umožniť žiakom získať kompetencie, ktoré im vytvoria podmienky na aktívny prístup k pátraniu a skúmaniu geografických, prírodovedných, kultúrno-spoločenských, hospodárskych a ekologických aspektov našej Zeme. V procese rozvíjania špecifických predmetových cielov žiakov nyvýznamnejším faktorom je učiteľ. Od toho ako vyučuje geografiu a ako vníma svoju úlohu na vyučovacej hodine závisí aj kvalita rozvíjania uvedených cielov. Poslaním učiteľa geografie je prekonať transmisívnu výučbu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov prevažne vysvetlujúcimi metódami. Učiteľ je ten, ktorý má na hodinách geografie aplikovať postupy a metódy, ktoré kladú dôraz na aktívny prístup žiakov v procese hľadania, objavovania a vytvárania poznatkov. Je to proces, v ktorom sa má uplatniť žiakova vlastná činnosť, ktorá môže byť individuálna alebo kolektívna (kooperatívna) a ktorá v súlade so skúsenosťami a pod vedením učiteľa žiakom umožní získanie nových poznatkov a informácií, ale zároveň aj radosť z procesu poznávania. Má vytvárať možnosti na prácu v malých vzájomne prepojených skupinách ako aj priestor na diskusiu v rámci celej triedy.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacích hodín, vekových a osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Z metód vyučovania sa uplatňujú:

1. ***motivačné metódy*** na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť
-motivačné rozprávanie /citové približovanie obsahu učenia/
-motivačný rozhovor /aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov/
-motivačný problém /upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému/
-motivačná demonštrácia / vzbudenie záujmu pomocou ukážky/
2. ***expozičné metódy*** pri vytváraní nových poznatkov a zručností
-rozprávanie /vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie/
-rozhovor /komunikácia formou otázok a odpovedí/
-beseda/riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom/
-demonštračná metóda /demonštrácia obrazov, modelov, tabuľiek, grafov a diagramov/
-pozorovanie
-manipulácia s predmetmi /praktické činnosti, pokusy, experimentovanie, didaktická hra/
-inštruktáz /vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k pochopeniu slovného a písomného návodu/
3. ***heuristická metóda*** /učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozboru problému, tvorbe a výberu možných riešení a vlastnom riešení/
4. ***projektová metóda*** /riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produkту/
5. ***praktické aktivity*** /samostatná činnosť na základe inštruktáže/
6. ***práca s knihou, textom a IKT*** /čítanie s porozumením, spracovanie informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií/
7. ***aktivizujúce metódy***
-diskusia/vzájomná výmena názorov, argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia problému/
-situačná metóda/riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov/
-didaktická hra/sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti/
-kooperatívna vyučovanie/forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny/
8. ***fixačné metódy***
-metódy opakovania a precvičovania učiva: ústne a písomné opakovanie, opakovanie využitím učebnice a literatúry, domáce úlohy
9. ***práca s mapou***

Z organizačných foriem sa uplatňuje:

1. **vyučovacia hodina** /základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu/
2. **terénné pozorovania**
3. **praktické aktivity**
4. **exkurzia** /volí učiteľ podľa podmienok školy a regionálnych možností/

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania v 8. ročníku				
	Metódy	Prierezové témy	Obsahový štandard základný obsah	Výstup výkonový štandard	Formy práce
Európa náš svetadiel - 20 hodín	Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov, motivačné rozprávanie, hra s mapou, tvorba projektov, práca s mapou, využitie IKT, brainstorming, zhľukovanie, tvorivé písanie, reproduktívna metóda, problémový výklad, výskumná metóda, metóda demonštrovania a pozorovania, metóda riešenia úloh, metóda skupinovej práce, beseda.	Regionálna výchova Multikultúrna výchova Environmentálna výchova Mediálna výchova Ochrana zdravia a života Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť	Geograf. poloha pomocou geograf. súradníc, poloha Európy v kontexte planéty Zem, vzhľadom na svetadiely a oceány. Eurásia, Ural, Emba, Kaukaz, Kaspické more, Bospor, Dardanely, geograf. súradnice, nultý poludník, severná polárna kružnica, sev. pologuľa, kontinent, svetadiel. Horizontálna členitosť: Poloostrovy – Škandinávsky, Pyrenejský, Apeninský, Jutský, Balkánsky Ostrovy – Britské, Island, Korzika, Sicília, Sardinia, Kréta, Baleáry Oceány, moria – Atlantický, Sev. ľadový, Stredozemné, Severné, Baltské, Nórské, Čierne, Gibraltársky prieliv, Lamanšský prieliv Pôvodné osídlenie a objavné cesty Európanov. Vikingovia, Rimania, Gréci, Kelti, Slovania, Germáni, Huni	Určiť polohu Európy na Zemi vo vzťahu k ostatným svetadielom, určiť polohu v geograf. sieti. Vedieť pomenovať a ukázať na mape prvky horizontálnej a vertikálnej členitosti Európy. Poznať história osídľovania. Vedieť, v ktorých oblastiach žili staré európske národy. Prezentovať poznatky odborného textu, zatriediť ich. Vysvetliť každálne vzťahy. Vedieť pomenovať a ukázať na mape prvky vertikálnej členitosti Európy. Vysvetliť ako vznikli pohoria, opísať Alpy, Karpaty, ... Podľa mapy určiť oblasti jednotlivých podnebných pásiem, opísať faktory, ktoré najviac ovplyvňujú podnebie Európy, zdôvodniť vplyv morských prúdov. Vysvetliť činitele ovplyvňujúce vodnatosť riek. Určiť na mape toky riek, polohu jazier a vodopádov. Chránené a ohrozené druhy rastlín a živoč. Poznať najtyp. rastliny a zvieratá Európy. Opísť súvislosti medzi podnebím a rastlinnými	Práca v dvojiciach Skupinová práca Prezentácia projektu Samostatná práca Kooperatívne učenie

		<p>Vertikálna členitosť: nížiny, pohoria, preliačeniny, sopky, Ľadovce, fjordy</p> <p>Alpy, Karpaty, Pyreneje, Apeniny, Škandinávske vrchy, Dináre, Ural, Stará planina (Balkán), Mont. Blanc, Etna, Vezuv, Hekla</p> <p>Východoeurópska nížina, nížiny strednej, západnej a južnej Európy</p> <p>Podnebné pásmá – studené, mierne, teplé (subtropické)</p> <p>Podnebné oblasti – oceánska, prechodná, pevninová, západné vetry, činitele počasia, Golfský prúd. Úmorie Atlantického oceána, SLO, bezodtoká oblasť, Volga, Dunaj, Rýn, Pád, Odra, Visla, Seina, Temža, Ladožské jazero, Balaton, Ženevské,...</p> <p>Prieplav Rýn-Mohan-Dunaj, Lamanšský prieplav</p> <p>Vodopády.</p> <p>Rastlinné pásmá a výšková stupňovitosť rastlínstva. Vplyv podnebných pásiem a nadmorskej výšky na celkový vzhľad vegetačných pásiem.</p> <p>Jedinečné rastlínstvo a živočišstvo – endemity.</p> <p>Národné parky.</p> <p>Ochrana prírody a životného prostredia Prírodné kalamity a ich následky na vývoj a osídlenie vybraných regiónov Európy. Pamiatky UNESCO</p> <p>Obyvateľstvo</p> <p>Rozmiestnenie obyv.</p> <p>Hustota zaľudnenie</p> <p>Národy – Slovania, Germáni, Románi, Ugrofíni</p> <p>Náboženstvá</p> <p>Mestá a život v nich</p>	<p>pásmami. Vysvetliť význam ochrany životného prostredia. Poznať polohu NP a biosferických rezervácií.</p> <p>Diskutovať o zaujímavostiach – sopečné kalamity v Európe, negatívny vplyv znečisťovania západnej Európy s prejavom v Severnej Európe. Poznať NP Európy a pamiatky UNESCO v Európe.</p> <p>Zhodnotiť prínos starej civilizácie. Chápať pojmy – hustota a rozmiestnenie obyv. Poznať územia najhustejsie zaľudnené. Poznať problémy v Európe a vedieť odôvodniť -prečo starne populácia, narastá miera prisťahovalectva</p> <p>Odôvodniť štruktúru obyv. Poznať jazykové skupiny, národy žijúce v Európe.</p> <p>Určiť typy sídiel v Európe. Porovnať spôsob života v meste a na vidieku.</p> <p>Poznať najväčšie mestá.</p> <p>Vytvoriť zoznam zaujímavých miest. Porovnať vybrané mestá podľa polohy a veľkosti.</p> <p>Viedieť vysvetliť dôvody zjednocovania európy. Poznať štaty patriace do EÚ.</p> <p>Poznať hlavné ciele, základné piliere a princípy, orgány a symboly EÚ.</p> <p>Poznať celoeurópsky a celosvetový význam EÚ.</p>	
--	--	--	--	--

			Kultúrna rôznorodosť Vidiek Súčasné osídlenie Moskva, Paríž, Londýn, Madrid, Rím, ... Európska únia – dôvody zjednocovania Európy. Štáty patriace do EÚ. Vznik, ciele, základné princípy, hlavné orgány, symboly, spoločná mena v štátoch EÚ, význam pre hospodársky a ekonomický rast krajín Európy, politická mapa Európy.		
Štáty podľa oblastí - 38 hodín	Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov, motivačné rozprávanie, hra s mapou, tvorba projektov, práca s mapou, využitie IKT, brainstorming, zhľukovanie, tvorivé písanie, reproduktívna metóda, problémový výklad, výskumná metóda, metóda demonštrovania a pozorovania, metóda riešenia úloh, metóda skupinovej práce, beseda.	Regionálna výchova Multikultúrna výchova Environmentálna výchova Mediálna výchova Dopravná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť Ochrana zdravia a života	Štáty podľa oblastí Európy (Stredná, Západná, Severná, Južná, Juhovýchodná, Východná Európa) – poloha, hlavné mesto, úradný jazyk jednotlivých štátov Základné fyzickogeografické, kultúrnohistorické a humánnogeografické charakteristiky vybraných krajín Európy. Význam vybraných štátov pre Európu. Ekonomicke postavenie týchto krajín v Európe a vo svete, ich hospodárska orientácia. Jedinečnosť a environmentálne osobitosti daných krajín (prírodné a kultúrne pamiatky)	Určiť polohu, hlavné mesto, úradný jazyk jednotlivých štátov Európy podľa oblastí (Stredná, Západná, Severná, Južná, Juhovýchodná, Východná Európa). Poznať základné fyzickogeografické, kultúrnohistorické a humánnogeografické charakteristiky o vybraných regiónoch Európy. Poznať význam vybraných štátov pre Európu. Vedieť char. obyvateľstvo a spôsob jeho života. Analyzovať pomocou mapy fyzickogeograf. prvky vybraných krajín podľa oblastí Európy a stručne opísat' socioekonom. a environm. prvky každého štátu. Poznať turisticky najzaujímavejšie miesta. Zdôvodniť príčiny vzniku ekologických a hosp. problémov vybraných krajín podľa oblastí Európy a uvažovať o možnostiach ich riešenia. Uvedomiť si vzájomnú súvislosť medzi zložkami krajiny vybraných regiónov a využívanie týchto regiónov človekom. Chápať potrebu humanitárnej pomoci chudobným obyvateľom týchto regiónov.	Práca v dvojiciach Skupinová práca Prezentácia projektu Samostatná práca Kooperatívne učenie

<p>Environmentálne súvislosti spestrené zaujímavosťami o regióne - 8 hodín</p>	<p>Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov, motivačné rozprávanie, hra s mapou, tvorba projektov, práca s mapou, využitie IKT, brainstorming, zhľukovanie, tvorivé písanie, reproduktívna metóda, problémový výklad, výskumná metóda, metóda demonštrovania a pozorovania, metóda riešenia úloh, metóda skupinovej práce, beseda.</p>	<p>Regionálna výchova Multikultúrna výchova Environmentálna výchova Mediálna výchova Dopravná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana zdravia a života</p>	<p>Cestovanie po prírodných krásach Európy. Prírodné zaujímavosti Európy. Kultúrne a technické stavby – Eifelova veža, Big Ben, Stonehenge, Koloseum, chrámy, katedrály, ... Pamiatky prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO Exhaláty, smog, ekologizácia priemyselnej výroby. Vplyv dopravy na ŽP. Ochrana prírody, chránené územia. Schopnosť objavovať, vyhľadávať informácie, navrhovať, vysvetlovať, prezentovať. Navrhnuť trasu po zaujímavých miestach. Cieľ cesty – lokalita, účel cesty, mapy, informácie o podnebí, počasí, prírode, doprave, jazyku, kultúre a životnej úrovni obyvateľstva</p>	<p>Poznať význam ochrany prírody a kultúrnych pamiatok vo vybraných regiónoch Európy. Aplikovať získané poznatky do života a dokázať porovnávať situácie so Slovenskom. Vedieť vymenovať a charakterizovať prírodné a kultúrne pamiatky zapísané v Zozname UNESCO. Uvedomiť si vzájomnú súvislosť medzi jednotlivými zložkami krajiny vybraných regiónov a využívanie týchto regiónov človekom. Vymenovať problémy, ktoré majú ľudia vo veľkých európskych mestach a zistiť ako riešia problémy súvisiace s rastom miest a s vysokou hustotou dopravy. Poznať ohrozené druhy rastlín a zvierat a najvýznam. chránené územia Európy. Na príklade modelového regiónu vytvoriť podrobňú charakteristiku regiónu. Pripraviť informáciu o vybranej prírodnej alebo kultúrnej zaujímavosti. Navrhnuť trasu výletu po zaujímavých miestach. Orientovať sa na mape. Vedieť pracovať so získanými zručnosťami, vedomosťami a s rôznymi zdrojmi informácií, dokázať ich spracovať a prezentovať, vedieť vyhľadávať a zaznamenávať pozorované javy, skutočnosti a objekty do mapy, diagramov, grafov a tabuľiek. Naplánovať svoju cestu do vybranej časti Európy. Vyhľadať a spracovať informácie vo forme počítačovej prezentácie. Pripraviť prezentáciu projektu na zvolenú tému a odprezentovať ju pred spolužiakmi v triede.</p>	<p>Práca v dvojiciach Skupinová práca Prezentácia projektu Samostatná práca Kooperatívne učenie</p>
---	--	---	---	---	---

Stratégia vyučovania v 9. ročníku					
Názov tematického celku	Metódy	Prierezové témy	Obsahový štandard základný obsah	Výstup výkonový štandard	Formy práce
Geografia v bežnom živote – 1 hodina	Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov, motivačné rozprávanie, práca s mapou, využitie IKT, reproduktívna metóda, problémový výklad, výskumná metóda, metóda demonštrovania a pozorovania, metóda riešenia úloh, metóda skupinovej práce	Environmentálna výchova Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj	Mapy, geografické súradnice na mapách, číselná miera mapy, tematické mapy, GPS v praxi	Viedieť vymenovať druhy map a ich znaky, definovať pojem glóbus, mapa. Práca s mapou. Viedieť charakterizovať a vysvetliť pojmy zemepisná šírka a zemepisná dĺžka, určovanie polohy ľubovoľného miesta na Zemi prostredníctvom snadníc. Poznať zariadenia GPS – ich užitočnosť v rôznych oblastiach života. Určovanie zemepisných snadníc s využitím Google Earth.	Práca s temat. mapami, internetom, GPS, Práca vo dvojiciach Skupinová práca Samostatná práca Kooperativne učenie
Projekt – Slovensko naša vlast’ - 2 hodiny	Práca s odbornou literatúrou, vyhľadávanie informácií, prezentovanie návrhov, metódy skupinovej práce, využitie IKT. Tvorba projektu	Regionálna výchova Multikultúrna výchova Environmentálna výchova Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj	Fyzickogeografické a humánogeografické javy, vybrané regióny, miestna krajina	Tvorba celoročného projektu na základe výberu konkrétneho regiónu spojená s prezentáciou na konci školského roka. Práca skupinová i samostatná, práca s literatúrou a internetom.	Skupinová práca Samostatná práca Prezentácia projektu Kooperativne učenie
Základné informácie o regióne v kontexte	Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov, motivačné rozprávanie, práca	Regionálna výchova Multikultúrna výchova Environmentálna výchova Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj	Poloha, rozloha, - geograf. poloha pomocou geograf. súradníc, poloha Slovenska v kontexte Európy, Slonensko na severnej pologuli, vzhľadom na	Viedieť určiť polohu Slovenska na Zemi, vo vzťahu k osotatným štátom a polohu v geografickej sieti. Určiť na ktorej pologuli sa nachádza Slovensko. Orientácia na mape. Poznať polohu	Práca s temat. mapami, so slepou mapou, obrázkami, internetom Práca vo dvojiciach Skupinová práca

planéty Zem - 1 hodina	s mapou, využitie IKT, brainstorming, zhľukovanie, tvorivé písanie, reproduktívna metóda, problémový výklad, výskumná metóda, metóda demonštrovania a pozorovania, metóda riešenia úloh, metóda skupinovej práce, beseda.		ostatné svetadiely a oceány, pomocou zeměpisných súradníc. Susedné štáty. Krajné body Slovenska. Rozloha Slovenska. Porovnanie rozlohy Slovenska s ostatnými štátmi Európy. Poloha miestnej krajiny. Historický vývoj Slovenska.	miestnej krajiny. Poznať rozlohu Slovenska. Vedieť ukázať krajné body. Vedieť porovnať rozlohu Slovenska s ostatnými štátmi Európy. Poznať a vedieť popísať historický vývoj Slovenska.	Samostatná práca Kooperativne učenie
Objavovanie prírodných človekom vytvorených osobitostí regiónu a ich porovnanie so Slovenskom (miestnou krajinou) - 27 hodín - Povrchové celky - 1 hodina	Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov, motivačné rozprávanie, hra s mapou, tvorba projektov, práca s mapou, využitie IKT, brainstorming, zhľukovanie, tvorivé písanie, reproduktívna metóda, problémový výklad, výskumná metóda, metóda demonštrovania a pozorovania, metóda riešenia úloh, metóda skupinovej práce, beseda.	Regionálna výchova Environmentálna výchova Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť	Geologická stavba - pohoria flyšové, jadrové a sopečné, horniny. Roztriediť pohoria podľa geologickej stavby. Výskyt a využitie NS vyskytujúcich sa na Slovensku. Povrchové celky Slovenska – pohoria, nížiny, kotliny (Karpaty, Panónska panva, Tatry, Nízke Tatry, Malá Fatra, Veľká Fatra, Slovenské rudohorie, Štiavnické vrchy, Podunajská nížina, Východoslovenská nížina, Záhorská nížina)	Poznať horniny, ktoré tvoria pohoria flyšové, jadrové a sopečné. Vedieť roztriediť pohoria podľa geologickej stavby. Vedieť vymenovať a poznáť použitie nerastných surovín vyskytujúcich sa na Slovensku. Vedieť ukázať na mape povrchové celky Slovenska a charakterizovať ich polohu a porovnať nadmorskú výšku podľa mapy. Vedieť charakterizovať rozloženie nížin a kotlin na Slovensku a ich význam pre obyvateľstvo. Poznať delenie Karpát a Panónskej panvy.	Práca s temat. mapami, so slepou mapou, obrázkami, diagramami, internetom Práca v dvojiciach Skupinová práca Prezentácia projektu Samostatná práca Kooperativne učenie
- Premeny povrchu Slovenska - 1 hodina	.		Premeny povrchu - vonkajšie činitele pôsobiace na povrch. Skalné mesto, pieskové presypy, sprašové nánosy, riečna dolina, ľadovcová dolina, pleso, jaskyne, meandre, mŕtve ramená, močariská, jazerá, konkrétne príklady. Činitele prevládajúce	Na príkladoch vedieť vysvetliť ako pôsobia vonkajšie činitele na povrch Slovenska. Vedieť vysvetliť na príkladoch ako vzniká skalné mesto, pieskové presypy, sprašové nánosy, riečna dolina, ľadovcová dolina, plesá, jaskyne, meandre, mŕtve ramená, močariská, jazerá a poznáť príklady.	

		v danej lokalite. Vplyv človeka na tvárnosť povrchu na konkrétnych príkladoch.	Viedieť určiť, ktorý činiteľ prevládal v danej lokalite a dotvoril zemský povrch podľa rôznych obrázkov oblastí Slovenska. Viedieť opísť ako človek pôsobí na tvárnosť povrchu na konkrétnych príkladoch.	
- Podnebie – 1 hodiny		Podnebie, počasie, podnebné činitele, podnebné oblasti. Vplyv podnebných činiteľov na povrch Slovenska. Zaradenie Slovenska do podnebného pásma. Zmena podnebia s nadmorskou výškou a v priebehu roka na Slovensku. Podnebné oblasti – teplá, mierne teplá, chladná. Oblasti výskytu podnebných oblastí na Slovensku. Charakteristika počasia.	Viedieť charakterizovať podnebie, počasie, podnebné činitele, podnebné oblasti Slovenska. Poznať vplyv podnebných činiteľov na povrch Slovenska. Viedieť zaradiť Slovensko do podnebného pásma. Poznať ako sa mení podnebie s nadmorskou výškou a v priebehu roka na Slovensku. Viedieť charakterizovať podnebné oblasti – teplá, mierne teplá, chladná a viedieť vymedziť oblasť ich výskytu. Viedieť charakterizovať počasie, ako sa mení v priebehu jednotlivých ročných období, ako sa mení teplota a množstvo zrážok použitím diagarmov.	
- Vodstvo – 1 hodiny		Rieky (Morava, Dunaj, Váh, Nitra, Hron, Hornád, Torysa, Dunajec), jazerá, vodné nádrže (Veľké Hicovo pleso, Štrbské pleso, Oravská priehrada, Žemlińska šíra, Liptovská Mara, Gabčíkovo), podzemné vody, kúpele (Piešťany, Bardejovské kúpele, Trenčianske Teplice), minerálne a termálne vody (Žitný ostrov). Význam vodstva na Slovensku na vybratých príkladoch. Negatívne zásahy do vodstva Slovenska. Možnosti využitia podzemných vôd. Vodstvo v miestnej krajine.	Na mape viedieť určiť vybrané toky riek, jazerá, vodné nádrže, podzemné vody, kúpele, oblasti minerálnych a termálnych vôd. Viedieť charakterizovať význam vodstva na Slovensku na vybratých príkladoch. Viedieť opísť negatívne zásahy do vodstva na Slovensku. Zhodnotiť možnosti využitia podzemných vôd. Viedieť vymenovať kúpele.	
- Národné parky a		Oblasti rastlinstva a živočíšstva na Slovensku – vegetačné stupne,	Poznať a charakterizovať oblasti rastlinstva a živočíšstva na Slovensku. Viedieť uviesť typických predstaviteľov príslušnej oblasti.	

<p>pamiatky zaradené do zoznamu UNESCO</p> <p>- 1 hodiny</p>		<p>živočíšne spoločenstvá, typickí predstaviteľia príslušnej oblasti. Pôdne typy a druhy. Národné parky Slovenska (TANAP, PIENAP, NP Malá Fatra, NP Veľká Fatra, NP Slovenský raj, NP Muránska planina, NP Slovenský kras, NP Poloniny). Jaskyne Slovenského krasu, Vlkolíneč, Spišský hrad a Spišská kapitula, Bukové lesy Nízkych Beskýd, Bardejov, Banská Štiavnica a okolie.</p>	<p>Poznať a opísť základné pôdne druhy a pôdne typy vyskytujúce sa na území Slovenska. Vedieť vymenovať a ukázať na mape národné parky a čím sú charakteristické. Zdôvodniť význam ochrany vybratých objektov na Slovensku. Porovnať vybrané NP Žeme a Slovenska. Vypracovať projekt formou prezentácie na tému: „Zaujímavé miesta vytvorené prírodou“</p>
<p>- Obyvateľstvo a sídla</p> <p>- 2 hodiny</p>		<p>Základné poznatky o obyvateľstve – počet obyvateľov, národnostné zloženie, náboženstvo, vekové zloženie, zamestnanosť, rozmiestnenie, starnutie populácie. Sídla – mestá, vidiek. Povrch a osídlenie. Podmienky pre vznik sídla. Nerovnomerné osídlenie obyvateľstva a jeho príčiny. Vybrané sídla – Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Bardejov, Bratislava, Komárno, Košice, Kremnica, Levoča, Nitra, Martin, Michalovce, Piešťany, Poprad, Prešov, Prievidza, Trnava, Trenčín, Zvolen, Žilina – poloha a stručná charakteristika. Problémy miest.</p>	<p>Vedieť charakterizovať obyvateľstvo Slovenska, porovnať obyvateľstvo jednotlivých regiónov. Vedieť zdôvodniť nerovnomerné osídlenie obyvateľstva na území Slovenska. Vedieť pracovať so štatistickým a grafickým materiálom. Poznať a charakterizovať typy sídel Slovenska a porovnať ich so sídlami sveta. Vedieť porovnať povrch a osídlenie na základe porovnania uviesť, ktoré sú vhodné na osídlenie a ktoré nie. Vedieť určiť na mape vybrane sídla, charakterizovať ich polohu a uviesť ich stručnú charakteristiku zo zdrojov.</p>
<p>- Hospodárstvo</p> <p>- 2 hodiny</p>		<p>Hospodárstvo. Nerastné suroviny – výskyt a ťažba. Priemyselné odvetvia – strojárstvo, hutníctvo, chemický priemysel, ostatné odvetvia priemyslu. Poľnohospodárstvo – rastlinná a živočíšna výroba. Lesné a vodné hospodárstvo – lesy, ťažba dreva, ochrana lesa a riek. Zdravotníctvo. Školstvo. Veda.</p>	<p>Vedieť charakterizovať najvýznamnejšie hospodárske aktivity človeka a vedieť ich ukázať na mape. Vedieť vymenovať a lokalizovať výskyt nerastných surovín, priemyselné odvetvia a výrobky, ktoré vyrábajú. Vedieť opísat jednotlivé centrá priemyslu na Slovensku. Vedieť stručne opísť poľnohospodárstvo na Slovensku a uviesť jeho špecifika, určiť oblasti vhodné na poľnohospodársku výrobu. Poznať hlavné plodiny, ktoré sa pestujú. Poznať význam</p>

			<p>Obchod – HDP, HNP, export, import. Cestovný ruch a krásy Slovenska – horské strediská, letná a zimná turistika, kultúrnohistorické pamiatky, hrady, zámky, pamiatky UNESCO. Možnosť rozvoja CR v miestnej krajine. Doprava – druhy dopravy.</p>		
<p>- Regióny Slovenska a možnosti ich rozvoja - 18 hodín</p>			<p>Kraje na Slovensku, ich poloha, osobitosti, dôležité skutočnosti. Komplexná charakteristika (prírodná, hosp. aktivita a kultúrna) jednotlivých oblastí Slovenska a ich porovnanie, obyvateľstvo, hospodárstvo, ochrana prírody: Západné Slovensko, Stredné Slovensko, Východné Slovensko. Miestna krajina.</p>		
<p>Environmentálne súvislosti spestrené zaujímavosťami o regióne - 2 hodiny</p>	<p>Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov, motivačné rozprávanie, hra s mapou, tvorba projektov, práca s mapou, využitie IKT, brainstorming, zhľukovanie, tvorivé písanie, reproduktívna metóda, problémový výklad, výskumná metóda, metóda demonštrovania a</p>	<p>Regionálna výchova Environmentálna výchova Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť</p>	<p>Znečistenie prírody. Kalamity a prírodné hrozby. Rozdiely medzi regiónmi Slovenska. Historické územia a tradícia. Cestovanie po prírodných krásach Slovenska. Kultúrne a technické stavby . Pamiatky prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO. Schopnosť objavovať, vyhľadávať informácie, navrhovať, vysvetľovať, prezentovať. Navrhnut trasu po zaujímavých miestach. Ciel cesty – lokalita, účel cesty, mapy, informácie o podnebi, počasí,</p>	<p>Pamiatky UNESCO (prírodné, kultúrne). Poznať význam ochrany prírody a kultúrnych pamiatok vo vybraných regiónoch Slovenska. Aplikovať získané poznatky do života. Vedieť vymenovať a charakterizovať prírodné a kultúrne pamiatky zapisané v Zozname UNESCO. Uvedomiť si vzájomnú súvislosť medzi jednotlivými zložkami krajiny vybraných regiónov a využívanie týchto regiónov človekom. Vymenovať problémy, ktoré majú ľudia vo veľkých mestách a zistieť ako riešia problémy súvisiace s rastom miest a s vysokou hustotou dopravy. Poznať ohrozené druhy rastlín a zvierat</p>	<p>Práca s temat. mapami, so slepou mapou, obrázkami, diagramami, internetom Práca v dvojiciach Skupinová práca Prezentácia projektu Samostatná práca Kooperatívne učenie</p>

	<p>pozorovania, metóda riešenia úloh, metóda skupinovej práce, beseda.</p> <p>.</p>		<p>prírode, doprave, jazyku, kultúre a životnej úrovni obyvateľstva.</p>	<p>a najvýznam. chránené územia Slovenska. Na príklade modelového regiónu vytvoriť podrobňú charakteristiku regiónu. Pripraviť informáciu o vybranej prírodnnej alebo kultúrnej zaujímavosti. Navrhnuť trasu výletu po zaujímavých miestach. Orientovať sa na mape. Vedieť pracovať so získanými zručnosťami, vedomosťami a s rôznymi zdrojmi informácií, dokázať ich spracovať a prezentovať, vedieť využívať a zaznamenávať pozorované javy, skutočnosti a objekty do mapy, diagramov, grafov a tabuľiek. Naplánovať svoju cestu do vybranej časti Slovenska. Vyhľadať a spracovať informácie vo forme počítačovej prezentácie. Pripraviť prezentáciu projektu na zvolenú tému a odprezentovať ju pred spolužiakmi v triede.</p>	
--	---	--	--	--	--

Učebné zdroje:

- učebnica
- Zemepisný atlas sveta
- Zemepisný atlas Slovenska
- telúrium
- internet, IKT, náučné programy
- glóbus, mapy – nástenné, turistické, automapy, slepé mapy, náčrty
- odborná literatúra, odborné časopisy – National geographic, Geografia, ...
- zemepisné encyklopédie
- DVD, geografické hry

Hodnotenie a klasifikácia predmetu:

Žiaci sú hodnotení na základe metodického pokynu č.22/2011-R na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

Hodnotí sa ústny prejav, písomný prejav, práca s mapou a glóbusom, referáty a projekty. Okrem hodnotenia známkou, ktorá zhodnocuje výsledok práce žiaka, je potrebné zaradiť aj slovné hodnotenie. Slovné hodnotenie zohľadňuje kognitívne schopnosti žiakov, ich postoje k školskej práci, individuálne i sociálne správanie, celkovú aktivitu. Pomáha pri vytváraní sebahodnotenia žiaka. Slovné hodnotenie poskytuje priestor na hodnotenie iných žiakov ako aj seba samého. Je možné kombinovať obidva spôsoby hodnotenia.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude bráť do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

- **predmet kontroly:** dosiahnuté vedomosti, zručnosti a osvojené základné poznatky stanovené výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu v jednotlivých ročníkoch ŠkVP
- **metódy a formy kontroly:**
  - verbálna odpoveď žiaka na základe výberu učiteľa
  - hodnotenie projektov, referátov a iných samostatných prác
  - písomné hodnotenie podľa potreby
  - hodnotenie práce s mapou v predmetoch dejepis a geografia
- **nástroje:** kontrolné práce, krátke previerky, ústna odpoved', aktivita žiaka (samostatná práca)
- **intervaly:**
  - kontrolné práce - priebežne, po prebratí tematických celkov minimálne 2x/ročne
  - krátke previerky (pracovné listy) – priebežne, podľa potreby podľa uváženia pedagóga
  - projekty – priebežne podľa potreby minim. 2x/ročne ústna
  - odpoved' – minimálne 2x/ polrok
  - aktivita žiaka - priebežne
- **hodnotiaca škála:**

100,0 - 90 % = výborný
89,9 - 75 % = chválitebný
74,9 - 50 % = dobrý
49,9 - 30 % = dostatočný
29,9 - 0 % = nedostatočný

Hodnotenie projektov - vyhodnotenie projektu v súhrne **18 bodov**

a/ prezentácia vlastnej práce a získaných výsledkov – prezentácia projektu, obhajoba spôsobu a formy práce, obhajoba záverov a spôsobov riešení problémov,

b/ hodnotenie projektu – splnenie cieľa

– estetický vzhľad

– zaujímavosť

– náročnosť práce

– praktickosť a funkčnosť

– prezentácia projektu

Jednotlivé zložky hodnotenia budujeme v škále 1 - 3 body. Výsledná klasifikácia sa odvija od dosiahnutého percentuálneho bodového úspechu prevedeného na známku podľa Prílohy č.3.

Pri skupinovej práci berieme skupinu ako jednotlivca.

Pri záverečnom – sumatívnom hodnotení žiaka v jednotlivých klasifikačných obdobiach má každá známka v 5. – 9. ročníku rovnakú váhu.

Požadovaný výstup žiakov z geografie je zameraný na rozvíjanie funkčnej gramotnosti v oblastiach:

- čitateľskej gramotnosti:

- čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie, triadiť ich, využívať, prezentovať,
- získavať údaje z nesúvislých textov – grafov, diagramov máp, tabuľiek, štatistických údajov

- vizuálnej gramotnosti:

- vedieť čítať a interpretovať údaje z máp, plánov a iných zdrojov
- čítať obrázky

- matematickej gramotnosti:

- je spojená najmä so štatistikou, vyjadrením údajov humánnej geografie,
- orientovať sa na mape podľa zemepisných súradníc
- orientovať sa v pláne mesta, autoatlase, v mape alebo pláne na internete
- vedieť čítať mapy všeobecnogeografické, tematické a rozumieť im
- počítať vzdialenosť medzi dvoma miestami na Zemi grafickou mierkou
- vysvetliť vznik časových pásiem

- prírodovednej gramotnosti:
  - v témach, ktoré sú zamerané na prírodnú časť geografie - pôjde najmä o vysvetľovanie vzniku a procesu prírodných dejov v jednotlivých oblastiach sveta,
  - vysvetliť príčiny striedania dňa a noci, striedania ročných období a uviesť dôsledky pohybov Zeme na prírodné procesy
  - podľa príkladov vedieť vysvetliť ako vzniká pohorie, sopka, zemetrasenie, skalné mesto, kaňon, rieka, ľadovec, púšť, dažďový prales, uviesť príklady
- kultúrnej gramotnosti:
  - získavanie informácií o rôznych kultúrach sveta a ich hodnotenie
- mediálnej gramotnosti:
  - rozvíja u žiakov najmä v častiach regionálnej geografie pri hodnotení vzťahov jednotlivých skupín obyvateľstva medzi sebou, v týchto častiach je potrebné sa zamerať na objektívne spracovávanie informácií
- finančnej gramotnosti:
  - mať schopnosť posúdiť význam trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybratie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb
  - naučiť sa chápať funkciu peňazí ako prostriedku na zabezpečenie životných potrieb
  - vedieť popísať spôsoby, ako byť finančne zodpovedným človekom, vedieť uviesť príklady prínosov finančnej zodpovednosti a strát spôsobených finančnou nezodpovednosťou
  - naučiť sa porozumieť a orientovať sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny
  - vedieť vyhodnotiť vzťah práce a osobného príjmu
  - poznáť riziká, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti
- globálneho vzdelávania:
  - tvoriť mentálne mapy so symbolmi
  - získavať údaje zo zdrojov, využívať internet, odbornú literatúru
  - pripraviť projekt, vypracovať a odprezentovať ho
  - diskutovať o geografických zaujímavostach – prírodných a kultúrnych
  - rozvíjať jednotlivé druhy funkčnej gramotnosti

Žiak sa naučí chápať:

- **vznik a proces prírodných dejov v jednotlivých oblastiach sveta**
- **vzájomné väzby v krajinе**

Začlenenie prierezových tém:

Prierezová téma	Vzdelávacie stratégie
Multikultúrna výchova	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjať u žiakov poznanie rozličných tradičných aj nových kultúr, akceptovať kultúrne rozmanitosti ako spoločenskú realitu - uvedomovať si vlastnú kultúrnu identitu a vedieť ju porovnávať so špecifikami iných kultúr - rozvíjať žiakove interkultúrne kompetencie pre komunikáciu a spoluprácu s príslušníkmi iných kultúr - rozvíjať u žiakov poznanie odevnej kultúry rozličných kultúr, akceptovať kultúrne rozmanitosti ako spoločenskú realitu - mať schopnosť porovnávať spôsoby odievania rôznych kultúr, uvedomovať si kultúru odievania svojho národa a vedieť akceptovať iné, odlišné kultúry odievania
Environmentálna výchova	<ul style="list-style-type: none"> - problémy, ktoré majú ľudia vo veľkých mestách, riešenie problémov súvisiacich s rastom miest, s vysokou hustotou zaľudnenia, vysokou hustotou dopravy - globálne ekologické problémy dopadom na regióny - ohrozené druhy živočíšstva, rastlinstva a najvýznamnejšie chránené územia - vplyv hospodárstva na kvalitu životného prostredia - vzťah medzi človekom a jeho životným prostredím - spoznávanie najkrajších prírodných a kultúrnych klenotov jednotlivých regiónov sveta - formovanie vzťahu k národným hodnotám, poznanie ich významu a hodnoty pre ľudstvo - svetové pamiatky UNESCO - výchova v prírodnom prostredí
Mediálna výchova	<ul style="list-style-type: none"> - učiť žiakov, ako zmysluplnie, kriticky a selektívne vnímať a využívať médiá a ich produkty - naučiť žiakov schopnosti samostatne vyjadriť svoj názor na informácie z médií - učiť žiakov zmysluplnie, kriticky a selektívne vnímať a využívať informácie z médií o odevnom dizajne, o módnich prehliadkach, o manekýnkach - naučiť žiakov vyjadriť svoj názor na informácie z médií, nedáť sa ovplyvniť módnymi výkrikmi v odievaní

Ochrana života a zdravia	<ul style="list-style-type: none"> - posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a vnímaniu estetických hodnôt prostredia - dodávaním potrebných informácií o odevnom dizajne a jeho doplnkoch vypestovať cit k estetizácii seba a svojho prostredia formou besied, aktívnych tvorivých hodín - beseda s odborníkom o správnej životospráve, životnom štýle, preventívnych ochoreniach - pozorovanie, návšteva zdravotného strediska, lekárne
Osobnostný a sociálny rozvoj	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjať ľudský potenciál žiakov, poskytovať im základy pre plnohodnotný a zodpovedný život - rozvíjať tvorivý prístup k vlastným činnostiam, otvorenosť k experimentovaniu - rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a stým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, za osobný život a sebavzdelávanie - rozvíjať u žiakov schopnosť prevziať zodpovednosť za svoj prístup k obliekaniu, k doplnkom, nesnažiť sa obliekať len podľa toho, čo „letí“, ale vytvoriť si vlastný štýl obliekania - rozvíjať tým u žiakov sebadôveru, sebaúctu, dôveru k hodnotám, zodpovednosť za svoje konanie
Regionálna výchova	<ul style="list-style-type: none"> - rozhovor, beseda, výklad, projektová činnosť, pozorovanie, vychádzka, exkurzia, návšteva výstavy, múzea, kostolov - región z geografického aspektu (fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika regiónu) - prírodné a kultúrne klenoty regiónu, chránené územia - rozvíjanie pozitívneho vzťahu k svojmu regiónu - zviditeľnenie školy v regióne a v tlači
Dopravná výchova	<ul style="list-style-type: none"> - prednáška príslušníkov obecnej polície - návšteva dopravného ihriska spojená s prednáškou o dopravných predpisoch - vychádzka do obce spojená s využitím získaných zručností v praktickom živote
Tvorba a prezentácia projektov	<ul style="list-style-type: none"> - prehliadka knižnice a zhromažďovanie materiálov - práca s odbornou literatúrou a encyklopédiami - práca s IKT - osvojenie si formy a obsahu projektu, pomenovanie problému, harmonogram práce, získavanie, triedenie a spracovanie informácií, prezentácia (písomná, verbálna) s použitím IKT, obhajoba, kolektívne posudzovanie prác - výstava prác - využitie poznatkov na jednotlivých predmetoch, využitie v medzipredmetových vzťahoch

